

CHỈ THỊ
CỦA BAN THƯỜNG VỤ TỈNH ỦY
về tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo đối với công tác giải phóng mặt bằng
các dự án đầu tư trên địa bàn tỉnh Ninh Bình

Thực hiện chủ trương sắp xếp đơn vị hành chính, tổ chức, vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, tỉnh Ninh Bình có không gian phát triển mới, quy mô và dư địa lớn hơn, tạo điều kiện thuận lợi để tổ chức lại không gian kinh tế - xã hội, huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực cho phát triển. Thời gian qua, các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, cơ quan, đơn vị đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo triển khai nhiều công trình, dự án quan trọng, từng bước hoàn thiện kết cấu hạ tầng, mở rộng không gian đô thị, khu kinh tế, khu công nghiệp, khu du lịch, tăng cường kết nối vùng và liên vùng.

Công tác giải phóng mặt bằng (GPMB) đã được quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo và đạt một số kết quả tích cực, góp phần thúc đẩy tiến độ triển khai các công trình, dự án. Tuy nhiên, khối lượng công việc còn rất lớn, nhiều khó khăn, vướng mắc chưa được giải quyết kịp thời, dứt điểm; một số dự án chậm tiến độ, vướng mắc kéo dài. Việc xác định nguồn gốc đất, hoàn thiện hồ sơ, xác định giá đất, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, di dời hạ tầng kỹ thuật và phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị, địa phương có lúc, có nơi chưa chặt chẽ, đồng bộ; năng lực tổ chức thực hiện của một số xã, phường chưa đáp ứng yêu cầu; trách nhiệm của một số tập thể, cá nhân chưa rõ, còn tình trạng né tránh, đùn đẩy, chậm xử lý công việc, ảnh hưởng đến tiến độ triển khai dự án, giải ngân vốn đầu tư và hiệu quả huy động các nguồn lực cho phát triển.

Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 28/7/2026 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV đặt ra yêu cầu tiếp tục hoàn thiện chính sách, pháp luật về đất đai; quản lý, khai thác, sử dụng tiết kiệm, hiệu quả nguồn lực đất đai; bảo đảm hài hòa lợi ích của Nhà nước, người dân và nhà đầu tư; đồng thời quan tâm tái thiết cuộc sống, bảo đảm nơi ở, điều kiện sống và sinh kế của người có đất bị thu hồi. Đây là yêu cầu quan trọng cần được quán triệt và cụ thể hóa trong lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện công tác GPMB trên địa bàn tỉnh.

Đề khắc phục những hạn chế, tháo gỡ kịp thời các khó khăn, vướng mắc, tạo chuyển biến rõ nét trong công tác GPMB, đẩy nhanh tiến độ thực hiện các công trình, dự án, giải ngân vốn đầu tư công, thu hút đầu tư, khai thác hiệu quả nguồn lực

đất đai, góp phần thực hiện mục tiêu tăng trưởng GRDP giai đoạn 2026-2030 đạt từ 11% trở lên, Ban Thường vụ Tỉnh ủy yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, cơ quan, đơn vị xác định GPMB là nhiệm vụ chính trị trọng tâm, là một trong những khâu then chốt quyết định tiến độ và hiệu quả thực hiện các công trình, dự án; tập trung lãnh đạo, chỉ đạo với quyết tâm chính trị cao, hành động quyết liệt, đồng bộ, hiệu quả, phân công rõ người, rõ việc, rõ trách nhiệm, rõ tiến độ và rõ kết quả; trọng tâm là các nhiệm vụ sau đây:

1. Nâng cao nhận thức, trách nhiệm; phát huy vai trò lãnh đạo của cấp ủy, người đứng đầu và sự đồng thuận của Nhân dân

Quán triệt sâu sắc quan điểm đất đai là nguồn lực đặc biệt quan trọng cho phát triển, đồng thời gắn trực tiếp với quyền, lợi ích và sinh kế của Nhân dân. Xác định GPMB là khâu quan trọng để tạo điều kiện thực hiện dự án bảo đảm tiến độ, sớm phát huy hiệu quả, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội và đời sống Nhân dân; bảo đảm hài hòa lợi ích của Nhà nước, người có đất bị thu hồi, cộng đồng dân cư và nhà đầu tư, giữ vững ổn định chính trị, trật tự, an toàn xã hội.

Phát huy vai trò lãnh đạo của cấp ủy, trách nhiệm quản lý của chính quyền, trách nhiệm của chủ đầu tư, nhà đầu tư và sự tham gia của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội. Người đứng đầu cấp ủy, chính quyền nơi có đất thu hồi và chủ đầu tư, nhà đầu tư phải trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra, đôn đốc, chịu trách nhiệm về tiến độ, chất lượng công việc thuộc phạm vi phụ trách. Kết quả thực hiện GPMB là một trong những căn cứ đánh giá, xếp loại tổ chức đảng, tập thể lãnh đạo, cán bộ, đảng viên theo quy định; xử lý nghiêm tập thể, cá nhân thiếu trách nhiệm, né tránh, dùn dẩy, làm sai hoặc để vi phạm kéo dài.

Đổi mới công tác tuyên truyền, vận động, dân vận phù hợp với từng địa bàn, dự án và nhóm đối tượng; công khai, giải thích rõ chủ trương, căn cứ thu hồi đất, chính sách bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, quyền và nghĩa vụ của người có đất thu hồi. Tăng cường đối thoại, kịp thời giải quyết kiến nghị chính đáng ngay từ cơ sở; phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, người có uy tín trong cộng đồng và tính tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ, đảng viên và gia đình có đất thuộc phạm vi dự án.

2. Nâng cao năng lực, chuẩn hóa quy trình, tập trung nguồn lực và thực hiện đồng bộ các giải pháp đẩy nhanh công tác giải phóng mặt bằng

Chủ động rà soát ngay từ khâu chuẩn bị dự án, xác định rõ cơ chế tiếp cận, sử dụng đất; phân định trường hợp Nhà nước thu hồi đất và trường hợp nhà đầu tư phải thỏa thuận về quyền sử dụng đất theo đúng quy định của pháp luật về đất đai. Việc thu hồi đất, kiểm đếm bắt buộc, cưỡng chế thực hiện quyết định thu hồi đất phải bảo đảm đầy đủ căn cứ, đúng đối tượng, thẩm quyền, điều kiện, trình tự, thủ tục theo quy

định; kịp thời cập nhật, cụ thể hóa, tổ chức thực hiện nghiêm các quy định pháp luật khi có sửa đổi, bổ sung, thay thế.

Rà soát, bảo đảm đồng bộ giữa quy hoạch, nhu cầu sử dụng đất, hồ sơ dự án, phương án tái định cư, di dời và hoàn trả hạ tầng kỹ thuật. Đẩy nhanh tiến độ đo đạc, chỉnh lý bản đồ địa chính, hoàn thiện hồ sơ địa chính, cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, xây dựng và làm sạch cơ sở dữ liệu đất đai; khắc phục tình trạng thiếu, sai, không thống nhất dữ liệu làm kéo dài việc xác định nguồn gốc, diện tích, loại đất và đối tượng được bồi thường, hỗ trợ.

Rà soát, phân loại toàn bộ các dự án đang thực hiện GPMB; tập trung xử lý dự án trọng điểm, dự án có tính kết nối vùng, liên vùng, dự án chậm tiến độ, vụ việc phức tạp, kéo dài. Từng dự án phải xác định rõ phạm vi, khối lượng, trường hợp còn vướng, nguyên nhân, nội dung cần xử lý, cơ quan chủ trì, cơ quan phối hợp, thẩm quyền, nguồn lực và thời hạn hoàn thành; thực hiện theo phương châm “rõ người, rõ việc, rõ thẩm quyền, rõ thời hạn, rõ nguồn lực, rõ sản phẩm, rõ trách nhiệm”. Vấn đề liên quan từ hai xã, phường trở lên hoặc vượt thẩm quyền cấp xã phải được cấp tỉnh chủ động điều phối, giải quyết, không để đùn đẩy, kéo dài.

Kiện toàn tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, hỗ trợ, tái định cư; nâng cao năng lực, trách nhiệm của đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý đất đai, GPMB. Thực hiện đúng quy định trong điều tra, khảo sát, đo đạc, kiểm đếm, xác minh nguồn gốc đất, xác định điều kiện bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, giá đất, giá tài sản; lập, thẩm định, phê duyệt, công khai và tổ chức thực hiện phương án. Hồ sơ phải đầy đủ, chính xác, có thể kiểm tra, truy xuất, giải trình; không hợp thức hóa sai phạm, không áp dụng chính sách tùy tiện, thiếu thống nhất.

Thực hiện nhất quán quan điểm tái định cư gắn với tái thiết cuộc sống. Chủ động chuẩn bị quỹ đất, quỹ nhà, hạ tầng khu tái định cư; quan tâm việc làm, sinh kế và các điều kiện thiết yếu của người dân sau tái định cư; phân đầu nơi ở mới có điều kiện sống bằng hoặc tốt hơn nơi ở cũ. Bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của người dân theo phương án được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Bảo đảm nguồn lực thực hiện GPMB theo quy định; bố trí kịp thời kinh phí bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, xây dựng khu tái định cư, di dời, hoàn trả công trình hạ tầng kỹ thuật. Chủ đầu tư, nhà đầu tư thực hiện đầy đủ, đúng hạn nghĩa vụ tài chính và bảo đảm nguồn lực theo quy định; không để chậm chi trả do nguyên nhân chủ quan.

Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số trong theo dõi, quản lý tiến độ GPMB; kết nối, chia sẻ dữ liệu dự án với dữ liệu đất đai, bảo đảm an toàn, an ninh thông tin, bảo vệ dữ liệu cá nhân; công khai thông tin theo quy định để Nhân dân giám sát.

Kiểm đếm bắt buộc, cưỡng chế thực hiện quyết định thu hồi đất là biện pháp cuối cùng, chỉ thực hiện khi đủ căn cứ, điều kiện, đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục

và đã thực hiện đầy đủ công tác tuyên truyền, vận động, đối thoại theo quy định. Bảo đảm phương án tổ chức chặt chẽ, an toàn; tuyệt đối không sử dụng “bảo vệ thi công” để thay thế thủ tục thu hồi đất, cưỡng chế thực hiện quyết định thu hồi đất hoặc tổ chức thi công trên diện tích chưa được bàn giao hợp pháp.

3. Nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về đất đai, trật tự xây dựng; tăng cường kiểm tra, giám sát, phòng ngừa tham nhũng, lãng phí, tiêu cực và trực lợi chính sách

Tăng cường quản lý đất đai, trật tự xây dựng tại khu vực thực hiện dự án; kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý hành vi lấn chiếm đất, chuyển mục đích sử dụng đất trái phép, xây dựng, coi nói, tạo lập tài sản, trồng cây, giao dịch nhằm trực lợi chính sách bồi thường, hỗ trợ; đồng thời bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người dân theo quy định.

Tăng cường kiểm tra, giám sát, thanh tra đối với các khâu dễ phát sinh tiêu cực, nhất là xác định nguồn gốc đất, đo đạc, kiểm đếm, xác định giá đất, giá tài sản, xác định đối tượng, phê duyệt và chi trả bồi thường, hỗ trợ, bố trí tái định cư, quản lý quỹ đất sau thu hồi. Thực hiện nghiêm quy định về trách nhiệm nêu gương, kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; xử lý nghiêm hành vi lợi dụng chức vụ, quyền hạn để vụ lợi, can thiệp trái quy định, thông đồng, làm sai hồ sơ, gây thất thoát tài sản nhà nước hoặc xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

Chủ động nắm tình hình Nhân dân, dư luận xã hội; thực hiện tốt tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh liên quan đến thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục. Bảo đảm quyền khiếu nại, tố cáo, khởi kiện theo quy định; đồng thời xử lý hành vi lợi dụng quyền khiếu nại, tố cáo để kích động, gây rối, cản trở người thi hành công vụ. Bảo đảm an ninh, trật tự, không để phát sinh điểm nóng, vụ việc phức tạp kéo dài.

4. Tổ chức thực hiện

4.1. Các cấp ủy, tổ chức đảng tổ chức quán triệt, triển khai thực hiện nghiêm Chỉ thị; cụ thể hóa thành chương trình, kế hoạch phù hợp với chức năng, nhiệm vụ và tình hình thực tế; thường xuyên kiểm tra, đôn đốc, kịp thời chỉ đạo tháo gỡ khó khăn, vướng mắc thuộc thẩm quyền.

4.2. Đảng ủy Hội đồng nhân dân tỉnh lãnh đạo Hội đồng nhân dân tỉnh thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định; xem xét, quyết định các cơ chế, chính sách, dự toán, phân bổ, điều chỉnh ngân sách, kế hoạch đầu tư công thuộc thẩm quyền có liên quan đến GPMB; tăng cường giám sát việc chấp hành pháp luật, quản lý và sử dụng vốn, tiến độ các dự án và việc giải quyết kiến nghị của cử tri, Nhân dân.

4.3. Đảng ủy Ủy ban nhân dân tỉnh lãnh đạo Ủy ban nhân dân tỉnh thống nhất quản lý nhà nước, chỉ đạo tổ chức thực hiện công tác GPMB trên địa bàn tỉnh; rà soát, hoàn thiện cơ chế, chính sách, quy trình, quy định thuộc thẩm quyền; phân công rõ trách nhiệm của cơ quan chuyên môn, tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, chủ đầu tư, nhà đầu tư và địa phương.

Chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện nhiệm vụ được phân cấp, ủy quyền cho cấp xã; bảo đảm nhân lực, điều kiện và dữ liệu cần thiết. Chủ động xử lý các vấn đề liên xã, vượt thẩm quyền cấp xã hoặc còn có cách hiểu, cách áp dụng khác nhau. Gắn tiến độ GPMB với tiến độ thực hiện dự án, giải ngân và kế hoạch vốn; kịp thời xử lý hoặc tham mưu xử lý, điều chỉnh theo thẩm quyền đối với các dự án không bảo đảm điều kiện thực hiện.

Chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan theo dõi, đôn đốc việc thực hiện Chỉ thị; định kỳ hằng quý tổng hợp tình hình, tiến độ, những vấn đề nổi lên, trách nhiệm của các cơ quan, địa phương và kiến nghị xử lý, báo cáo Thường trực, Ban Thường vụ Tỉnh ủy; tham mưu sơ kết, tổng kết việc thực hiện Chỉ thị theo quy định.

4.4. Đảng ủy Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh lãnh đạo Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và các tổ chức chính trị - xã hội tuyên truyền, vận động, nắm tình hình Nhân dân; tham gia giám sát việc công khai, thực hiện chính sách bồi thường, hỗ trợ, tái định cư; tổng hợp, phản ánh ý kiến, kiến nghị chính đáng của Nhân dân; phối hợp đối thoại, tạo đồng thuận trong thực hiện các dự án.

4.5. Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy hướng dẫn công tác quán triệt, tuyên truyền, dân vận; định hướng thông tin đối với các dự án lớn, vụ việc phức tạp, nhạy cảm; phối hợp định hướng cơ quan báo chí thông tin kịp thời, chính xác, khách quan về chủ trương, chính sách, quyền và nghĩa vụ của các bên.

4.6. Ủy ban Kiểm tra Tỉnh ủy và Ban Nội chính Tỉnh ủy theo chức năng, nhiệm vụ tăng cường kiểm tra, giám sát, theo dõi việc thực hiện Chỉ thị; chú trọng trách nhiệm người đứng đầu, việc chấp hành nguyên tắc, quy trình, kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; kịp thời tham mưu xử lý tổ chức đảng, đảng viên vi phạm và vụ việc phức tạp, kéo dài có dấu hiệu sai phạm.

4.7. Đảng ủy Công an tỉnh lãnh đạo Công an tỉnh chủ động nắm tình hình, phòng ngừa, phát hiện, xử lý theo quy định của pháp luật các hành vi vi phạm liên quan đến GPMB; phối hợp bảo đảm an ninh, trật tự trong quá trình kiểm đếm bắt buộc, cưỡng chế thực hiện quyết định thu hồi đất và thi công trên diện tích đã được bàn giao hợp pháp. Không làm thay cơ quan có thẩm quyền trong thực hiện các nhiệm vụ về đất đai, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư và thu hồi đất.

4.8. Đảng ủy các xã, phường căn cứ tình hình thực tế, thành lập Ban Chỉ đạo hoặc phân công bộ phận lãnh đạo, chỉ đạo công tác GPMB; phân công cấp ủy viên,

cán bộ phụ trách từng địa bàn, dự án; tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra, đôn đốc, kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện. Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã, phường trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo các dự án trọng điểm, dự án khó khăn, phức tạp, chậm tiến độ; chịu trách nhiệm về kết quả thực hiện các nhiệm vụ thuộc thẩm quyền.

Lãnh đạo thực hiện nghiêm công tác quản lý đất đai, trật tự xây dựng, hồ sơ địa chính; bố trí cán bộ có năng lực, trách nhiệm thực hiện nhiệm vụ về thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư theo quy định, phân cấp, ủy quyền. Kịp thời báo cáo cơ quan có thẩm quyền những nội dung vượt thẩm quyền, nêu rõ khó khăn, vướng mắc, nguyên nhân và đề xuất phương án xử lý; không né tránh, đùn đẩy, để tồn đọng, kéo dài.

Tăng cường công khai, tuyên truyền, vận động, đối thoại, tiếp công dân, giải quyết kiến nghị ngay tại cơ sở; phối hợp với chủ đầu tư, nhà đầu tư và các cơ quan liên quan chuẩn bị các điều kiện về tái định cư, di dời, hoàn trả hạ tầng kỹ thuật; chủ động xử lý từ sớm, từ cơ sở những vấn đề phát sinh, không để hình thành điểm nóng, vụ việc phức tạp, kéo dài.

Định kỳ cập nhật đầy đủ, trung thực tiến độ thực hiện GPMB của từng dự án, số lượng hồ sơ đã giải quyết, hồ sơ còn vướng, nội dung, nguyên nhân, thẩm quyền và đề xuất xử lý trên hệ thống theo dõi chung của tỉnh; chịu trách nhiệm về tính chính xác, đầy đủ của thông tin, số liệu cập nhật. Kịp thời báo cáo những vụ việc có nguy cơ phát sinh khiếu kiện đông người, mất an ninh, trật tự hoặc có dấu hiệu vi phạm, tiêu cực.

4.9. Các đồng chí Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh phụ trách lĩnh vực, địa bàn thường xuyên bám sát cơ sở, kiểm tra, đôn đốc, kịp thời chỉ đạo xử lý theo thẩm quyền hoặc báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy đối với các dự án trọng điểm, địa bàn có nhiều khó khăn, vướng mắc; không can thiệp, làm thay thẩm quyền hành chính hoặc giải quyết vụ việc cụ thể trái quy định.

Chỉ thị này được phổ biến đến chi bộ.

Nơi nhận:

- Các đ/c Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh;
- Các đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy;
- Các cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy;
- Đảng ủy: HĐND tỉnh, Ủy ban MTTQ tỉnh;
- Các sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh;
- Văn phòng Tỉnh ủy: LĐVP, Phòng TH;
- Lưu Văn phòng Tỉnh ủy.

T/M BAN THƯỜNG VỤ
BÍ THƯ

Số và ký hiệu văn bản: 16-CT/TU

Ký bởi: Tỉnh ủy Ninh Bình

Trần Huy Tuấn